ANY II - 1985
FEBRER
MARÇ

6

PORTAL OBERT

Revista del Seminari de Barcelona

ANY INTERNACIONAL DE LA JOVENTUT

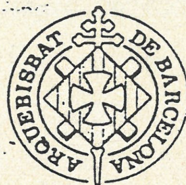

Participació
Desenvolupament
Pau

Sipaj — servei d'informació i promoció d'activitats juvenils

jobac
JOVES CRISTIANS DE BARRIS OBRERS I AMBIENTS POPULARS

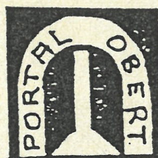
SCV
SERVEI COLONIES DE VACANCES

JOC

hora 3
HORA-3
MOVIMENT CRISTIA D'ADOLESCENTS JOVES

sumari

PORTAL OBERT - - CONSELL DE REDACCIO

DIRECTOR: Manuel Coronado i Portillo

SECRETARI: Antoni Ballester Diaz

DISTRIBUCIÓ
R. PÚBLIQUES: Josep M. Turull

ADMINISTRACIÓ: Pere Montagut Piquet

DISSENY GRÀFIC
COMPOSICIÓ: Valentí Alonso i Roig

EDITORIAL

Un nou número de PORTAL OBERT surt a la llum. Aquest correspon enguany als mesos de febrer i març, ja que s'apropa a nosaltres el Dia del Seminari, i per a tan assenyalada data ens hem proposat oferir-vo un número especial que molt aviat tindreu a les mans.

D'altra banda el present número 6 va encapçalat a la portada pel lema de l'Any Internacional de la Joventut "Participació, Desenvolupament i Pau", acompanyat dels anagrames d'alguns grups, moviments i institucions que ajuden i recolzen el "Desenvolupament" de les activitat d'aquest any. Nosaltres, ens hi volem unir per tal de "participar" en la seva promoció i ho fem amb la nova secció que enguany inaugurem. A partir d'aquest número i en els successius us anirem oferint un reportatge de cada un dels moviments i grups de joventut de Catalunya. Hem començat amb el MJCC, perquè és el que teniem més a mà, i representa un moviment descentralitzat en el si de varies comarques catalanes, però esperem que ens adreceu els vostres reportatges sobre moviments als que pertanyeu o que coneixeu.

Desenvolupant el contingut d'aquest número trobem l'homenatge que la Facultat de Teologia de Catalunya va tributar als preveres catalan Cardó, Carreras i Manyà.

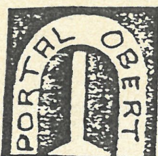
El Nostre Tema ens parla de l'Ecumenisme aprofitant la passada celebració de la Setmana de pregària per la unitat dels cristians.

No hi manca la Reflexió Teològica, amb una exposició plena de contingut sobre la mentida i la salvació.

I naturalment el ventall de col.laboracions en les habituals seccions de música, recensions, humor, etc.

En total un bon conjunt de col.laboracions que agraim i que ocupen un pel més que l'habitual nombre de planes.

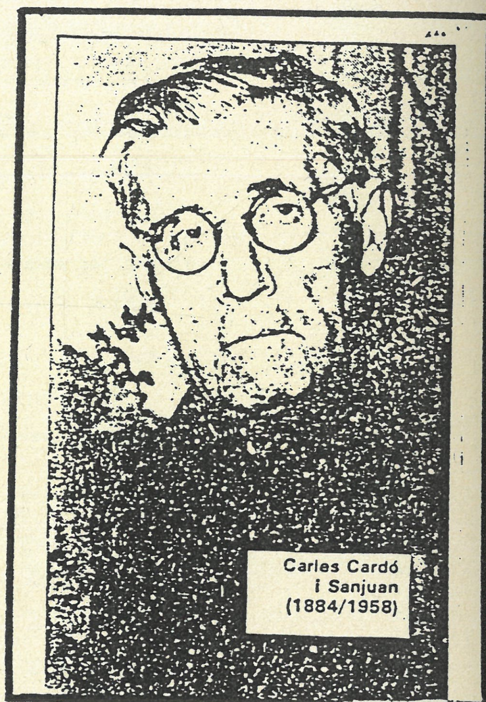
Per acabar us recordem que resta a la vostra disposició la secció de cartes al Director, que us permet adreçar-nos consells, crítiques i reclamacions per a un millorament entre tots de la nostra revista del Seminari de Barcelona.

Un record present

El passat 20 de febrer va tenir lloc, a la nostra Facultat, una sessió acadèmica commemorativa del centenari del naixement dels doctors Carles Cardó, Lluís Carreras, i Joan Bta. Manyà. El degà de la Facultat presentà l'acte com una aportació més al debat cultural, un reconeixement a les tres personalitats, i una conexió amb la seva generació.

En primer lloc Mn. Casimir Martí reconstruir el marc històric on es desenvoluparen aquestes tres personalitats, de 1.915 a 1.936, i amb més intensitat de 1.925 a 1.936. Una reconstrucció centrada en el nacionalisme, la lluita de classes, l'exèrcit i l'Església. El catolicisme català de finals del XIX va definir-lo com " una pugna entre integristes i tolerants, confrontació que l'església arrossegava des del s.XVIII, i que va marcar les personalitats homenatjades inscrites en el moviment tolerant." Mn Josep Perarnau va fer una presentació analítica de les obres definint el seu valor humà com " un treball que responia a un apostolat multiple, pastoral o intel.lectual, que mostrava la gratuitat de l'obra feta en sentit apostòlic." Una questió uneix aquella generació amb la nostra:"quina teologia per a quina Església?" La voluntat creativa i el treball ben fet defineixen la generació que mirava de fer "l'Església possible en cada moment possible." En un intent de síntesi, el P.Evangelista Vilanova, centrà la seva intervenció en l'època de formació i en el context teològic en que es formaren i mogueren."Cardó, Carreras, i Manyà van captar els interessos del seu món social-cultural però van tenir que fer la seva pròpia metodologia teològica. Els homes de lletres- afegí finalment- no van acabar de conectar amb els nostres teòlegs.

Carles Cardó i Sanjuan (1884/1958)

A la segona part de l'acte s'encetà un debat sobre:La reflexió teològica avui.El P.F.Manresa, parlant de la teologia fonamental, va insistir en que "mostrar, no demostrar, el potencial de sentit que té la fe cristiana avui és una questió important i convenient," Per ell "tota teologia ha de tenir en compte la situació històrica que vivim culturalment interpretada per sistemes que no son neutrals respecte a la fe cristiana" En definitiva,

" donar raó de l'esperança que portem nosaltres al servei d'altres."Mn. Ramon Prat va posar sobre la taula la necessitat d'una teologia de frontera davant els diàlegs amb la política, la ciència i el redreçament nacional de Catalunya. Considerà c vivim en el moment d'un"existencialisme sense drama moment optim per donar amb la teologia " una qualit de vida a partir de necessitats bàsiques de la persona." Teologia que cal viure, que ha de ser lliure doncs" si a l'Església no tenim llibertat de pensar estem perduts." Va concloure dient:" a més compromí més falta fà la teologia; a més espiritualitat, més passió per la persona humana."

Lluís Carreras i Mas (1884/1955)

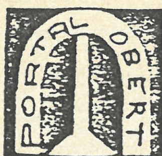
Finalment, Mn Josep M.Belloso, va comparar els elements de continuitat i discontinuitat,de Cardó i Manyà,amb ell mateix. Referint-se a Cardó assenyalà la sensibilitat per la nacionalitat catalana i la convició de servei al país,així com també la voluntat de que l'Església i la teologia entrin am una actitut directiva envers la cultura, però es preguntà "com és possibl això si no hi ha un diàleg crític amb aquesta cultura?". En Manyà, "home que ha marcat generacions de cristians", encetà situar-se al servei del seu poble però en Manyà"el diàleg cultural no queda expressat." Acabà amb un desafiament que ens presenta el món d'avui: "La desconfiança que tenen les persones actuals de que l'Església pugui segregar cultura vàlida al món d'avui, d'ensenyar a saber convuire, etc..."

Joan-Baptista Manyà (1884/1976)

Per acabar la sessió acadèmica va prendre la paraula el Sr.Cardenal-Arquebisbe Dr.Narcís Jubany. "Val la pena tenir una Facultat per a fer actes com aquest", entesa com a "lloc de pensament, investigació, i docència en el món en qu estem inmersos". Per al Gran Canceller de la Facultat els tres homenatjat "son una lliçó per tots nosaltres,van viure aillades una de l'altre, sens una institució que els fes costat;avui sense institució no podrien fer-ho Els tres personatges van tenir" una intuició que després va confirmar el Concili Vaticà II."

PERE MONTAGUT PIQUET

ANY INTERNACIONAL DE LA JOVENTUT

MOVIMENT DE JOVES CRISTIANS DE COMARQUES

"ENS CONSTITUIM EN MOVIMENT DE JOVES CRISTIANS DE COMARQUES. UN MOVIMENT FONAMENTALMENT EDUCADOR, EVANGELITZADOR I ECLESIAL."

Heus ací, la característica general del moviment que avui presentem. El moviment de Joves Cristians de Comarques (JARC).

Comencem esbrinant un xic els precursors del moviment:.

-La Federació de Joves Cristians de Catalunya (F.J.C.C.) és el moviment precursor a casa nostra de totes les especialitzacions d'Acció Catòlica. Als pocs anys de la seva creació, aparegueren en el seu si unes subfederacions: agrícola (JAC), escolar (JEC), de dependents del comerç, de medis independents (JIC), obrera (JOC) i universitària (JUC).

El dia de Sant Jordi del 1934, en ocasió del seu congrés general, F.J.C. va constituir la subfederació agrícola. Els paisos on prosperà més aquest nou moviment (JAC) fou a França i a Bèlgica.

Mn. Pere Tarrés, sens dubte, fou un dels líders més destacats del fejocisme. El seu lliurament a la F.J.C. fou total. A Vilafranca hi havia un bon grup de joves de l'A.C. que s'havien fet militants a l'ombra d'un consiliari d'esperit fejocista: Mn. Lluís Via i després Mn. Francesc Vergés. Això fa arrencar un moviment de joves de tota la comarca. Joves de Vilafranca es posen a la feina. Unes jornades comarcals al Molí d'en Rovira, a Vilafranca, aplegà centenars de joves. El vice-consiliari diocesà de les noies era llavors l'ara Arquebisbe Dr. Jubany. Es pensava que allò prendria per tot arreu. Però no fou així; el moviment perdurà al Penedès, però no s'estengué.

A Barcelona, a finals del 40 s'experimenta la crisi general de l'A.C. Neix la JURAC (Jovent Rural d'A.C.), la JOAC,... La JURAC, canvià més tard el nom per JARC (Juventud agrícola y Rural Cristiana).

Al 1975, la vida del moviment JARC s'havia esllanguit. Només restava algún grup dispers per Catalunya.

L'any 1982, a Poblet, d'una manera simbòlica, passava la torxa del moviment JARC al Moviment del Joves Cristians de Comarques, que desitjava pren-

dre el relleu en la tasca que fins feia uns anys havia realitzat la JARC, com a moviment evangelitzador dels joves del món rural. Es doncs, un prese engrescador, en el que s'ha d'anar forjant un moviment que respongui des c l'Evangeli a les necessitats i problemes de la joventut del món rural de C talunya.

Fins aquí, hem pogut veure un xic la trajectòria dels moviments precursors del JARC, tot i que certament hem deixat molts llocs buits, però l'extensió de l'article no permet allargar-la més.

Anem ara, a la realitat present del moviment.

QUI SOM? Som grups de joves cristians procedents de les comarques del Gironès, la Selva, el Vallès Oriental, el Penedès, el Tarragonès, el Segrià, el Baix Camp, les Garrigues i l'Alt Camp, amb el desig de connectar amb altres grups existents, avui o en el futur, a totes les comarques de Catalur que en el si de les nostres comunitats cristianes de medi rural hem optat per una fe personal i militant.

Quatre punts han convergit en el procés de constituir-nos moviment d'Església:

- La crida personal de Jesucrist a cadascun de nosaltres.
- L'exigència cristiana de cada grup.
- La necessitat que hem vist que l'Església tenia que nosaltres li ap tessim: la nostra veu, esforç i presència organitzadament.
- La urgència a coordinar-nos entre nosaltres amb vistes a afermar-no en la coherència de la nostra fe, i amb vistes a edificar l'esglési de Jesucrist en els nostres ambients.

Es per això que: ENS CONSTITUIM EN MOVIMENT DE JOVES CRISTIANS DE COMARQUES. UN MOVIMENT FONAMENTALMENT, EDUCADOR, EVANGELITZADOR I ECLESIAL.

Aquests punts són els bàsics del nostre moviment que figuren en el "FARCEL que ha editat el JARC on a part de la història del moviment, les principal orientacions... hi ha un bon material per a l'iniciador a la revisió de vida i per al coneixement del medi rural, el poble, ...

El mètode de treball que utilitza el JARC és a nivell personal, partint de la voluntat de compromís amb la realitat i el desig sincer de creixemen en la fe i en el servei. A nivell de grup, el mètode més utilitzat i amb més bons resultats, és la REVISIO DE VIDA, amb tres punts primordials: VEU JUTJAR-ACTUAR. A nivell de Moviment, s'intenta un gran respecte per la ide titat dels grups i, alhora, amb la màxima participació en les activitats pròpies del moviment.

Per a fomentar aquesta amistat amb altres comarques, es fan sovint trob des d'animadors i la trobada nacional, on també hi participa gent de Mallo

ca (enguany seràn a la casa de colònies de Penyafort, Alt Penedès el proper més d'abril).

A niveil de poble o comarca es fan també diferents trobades, i especialment en els temps litúrgics més importants (per Nadal, Quaresma i Pascua).

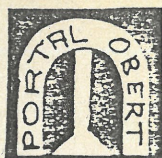
La revisió de vida, és però, el punt principal i el motor de totes les reunions entre grups.

Fa un any que he començat la iniciació a la revisió de vida, i penso que és tota una escola de la vida. L'amistat i el bon clima que es respira en el grup, ajuda a comunicar-nos les coses sense por, sense pensar "què diràn o què no diràn", a fer junts accions de cara al poble, a trobar-nos per compartir un sopar, un passeig, l'anada al cinema i també per a pregar junts, buscar el Déu de la vida, encara que això ja sigui més difícil.

Convido finalment als que esteu en parròquies rurals a més endavant us hi trobeu, a connectar amb aquest moviment per què en un futur, si pot ser no molt llunyà, s'hagi estès per totes les comarques catalanes per a construir un veritable MOVIMENT DE JOVES CRISTIANS DE COMARQUES.

-Carles Catasús.

EL NOSTRE TEMA.

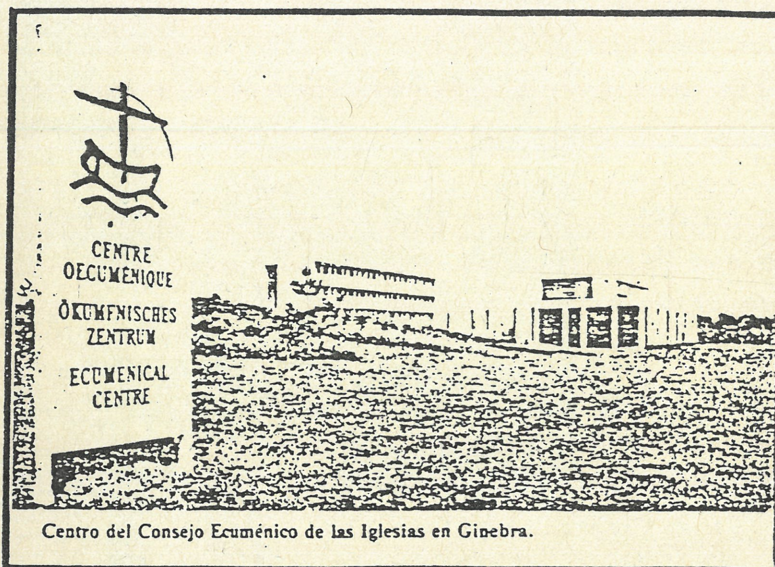
ACCIO ECUMENICA I EVANGELI

Ecumènic?

Cada dia és més coneguda aquesta paraula amb el significat de "rel tiu al conjunt de grups cristians de tot el món"; amb aquest sentit es servir aquest adjectiu en els ambients cristians.

Però el seu ús s'ha extès, amb altres significats, a d'altres ambi culturals. En ells significa capacitat de relacionar-se o de tenir bone relacions entre persones o grups de diversa manera de pensar o de diver tradició espiritual, política, educativa ...

Diferències i coincidències entre grups cristians

Centro del Consejo Ecuménico de las Iglesias en Ginebra.

El progrés dels es dis bíblics entre els c tòlics, ens ha ajudat a apropar-nos a la teolog de l'església ortodoxa de les esglésies reform des. En la lectura dels llibres inspirats hi tr bem una de les més gran coincidències i com a c seqüència un camí ample per a una comunió més g

En canvi, la influència de les filosofies i de les tradicions reli oses en els grups i esglésies cristianes ha estat diferenciadora; ha di cultat el diàleg i la comprensió tant com les distàncies, obstacles geo fics i històrics, diversitat de llengües ...

Això no vol dir que sigui possible prescindir d'aquests obstacles; uns pel seu propi valor humà i religiós, altres per la seva natura pers tent.

També l'orgull col.lectiu o cultural i les ambicions imperials de pobles o de líders han estat obstacles repetits; encara que potser de menys durada que els primers.

Celebració litúrgica de l'església ortodoxa

En el camp de la pràctica religiosa ens uneixen els sagraments de més relleu bíblic: el bateig i l'Eucaristia. En la valoració i pràctica dels altres sagraments ens anem diferenciant i fins oposant segons aquest ordre -aproximat i discutible- : matrimoni, penitència, confirmació, unció dels malalts i ministeri ordenat. Catòlics i orientals separats els tenim en comú; quasibé també els hi tenim amb l'església anglicana. Les esglésies de la reforma en conserven més o menys desvalorats.

Dintre dels grups que es"diuen"cristians, encara es troben més allunyats de les doctrines i dels sagraments dels catòlics romans, els adventistes, mormons i testimonis de Jehovà.

Ecumenisme intern

Entre els moviments espirituals i les ordes religioses fundades dins de la mateixa confessió catòlica romana hi han hagut antagonismes i incomprensions que alternaven amb temporades de comunicació i acceptació joiosa de les diferències mútues. Fa pocs dies que un periodista de TVE en posava un exemple de tensió: El bisbe corresponent a una parròquia dirigida per franciscans, es manifestava contrari a la conducta d'aquests. Això passava amb motiu d'unes aparicions de la Mare de Déu, que cada mes reuneixen multituds a un poble de Iugoslàvia.

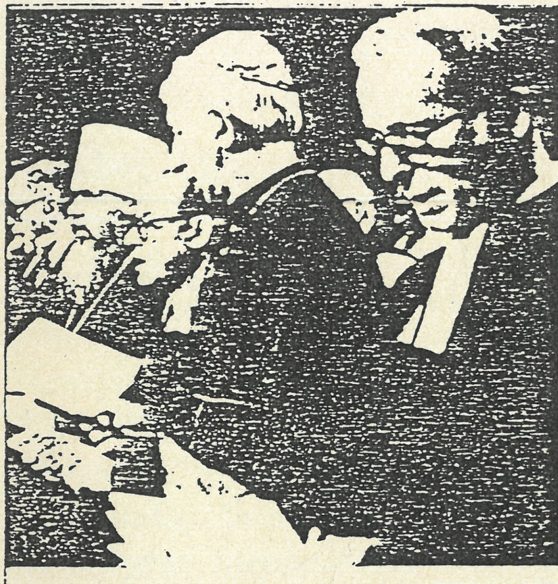
Al llarg de la història també han creat tensions doctrinals i pastorals les influències filosòfiques: platònics contra aristotèlics, to-

mistes contra agustinians, tradicionalistes contra liberals, contra ja-
senistes, contra socialistes, contra ...

Algunes vegades l'ambició de prestigi o el complex de superiorita
dificulta el diàleg: obert al progrés i la rectificació, necessari i f
cund.

<u>Per un ecumenisme entre religions</u>

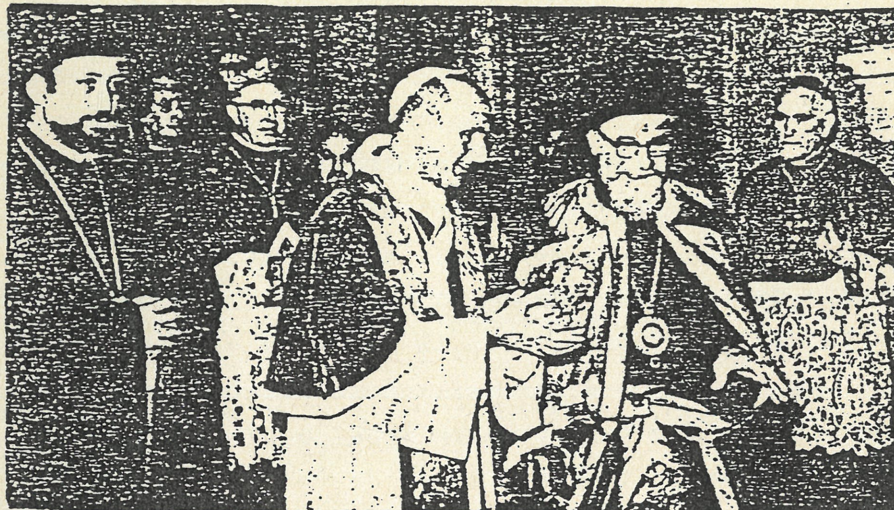
En la pel.lícula, veiem que en començar els concienciadors mítin de Gandhi, es feia una pregària "multireligiosa": cristiana, musulmana hindú. Eren una escola de convivència respectuosa entre religions. Mol sovint esclata la violència o es manté el privilegi injust entre relig ons, idolatries, ateismes ..., segons tinguin poder o majoria els d'un altre grup.

Oración comunitaria en la catedral de Trento durante el III Encuentro Ecuménico Europeo.

A nosaltres ens h afectat més que res l' lució de les relacions amb els jueus, amb els idòlatres, amb els gnò tics, després amb els sulmans i finalment am anarquistes ateus. El Concili Vaticà II va criure una declaració per orientar les relac ons de la comunió Roma amb les principals rel gions .

Si ens sentim enviats a comunicar l'Evangeli del Regne a la gent "tota raça, llengua i nació", també ens hem de sentir enviats a gent d

Pablo VI
besó los pies del metropolita M
representante del patriarca Aten
como signo de servicio.

" tota religió. Això fa necessari entrar en diàleg amb ells amb una valoració i un coneixement de les seves doctrines i costums plens de respecte i sinceritat; hem d'anar amb esperit de germanor, nets de proselitisme i ambició de poder religiós. ¿No era aquesta la qualitat dels missioners jesuïtes que iniciaren els ritus cristiano-malabars o cristiano-xinesos en els segles passats?.

Els pobles i les comunitats morals són molt susceptibles en els seus contactes amb altres religions. Elles amenacen destruir l'equilibri secular del seu món cultural. ¿Què ha impedit que l'Evangeli fos acollit per alguns musulmans després de tants segles de convivència amb cristians?. ¿Quina és la causa de la mateixa absència ja mil.lenària de l'Evangeli entre els jueus?.

Epíleg

Més coses interessants varen sortir en el diàleg de dimarts al vespre entre en Paco, en Nino, en Julià, l'Antoni de Balaguer i ...

Manel Roig Cisteré

==

HEM LLEGIT...

-VIDAL, Marciano, Moral de actitudes, tomo II: Etica de la persona, PS Editorial, Madrid (4), 1979, 550 pp.

El present llibre forma part del conjunt d'una obra en tres volums: el primer dedicat a la Moral fonamental i el tercer a la Moral Social.

L'enfocament de l'obra segueix la línia inaugurada pel P. Härring al seu llibre La Ley de Cristo, publicat en castellà per Herder. Aquesta línia va representar una novetat, ja que la moral no s'enfocava des dels fets, sinó de les actituds; d'aquesta manera s'evitava un doble perill: la casuística de la moral dels fets i la provisionalitat de la moral de situació. La moral d'actituds estableix uns principis o actituds bàsiques segons les quals s'ha de modelar el pensament teòric i l'actuació pràctica.

Aquest volum II està dividit en dues grans parts: l'ètica fonamental de la persona, amb aproximacions històriques i sistemàtiques, i l'ètica concreta de la persona, subdividida en quatre seccions: la moral de la conscienciació i la manipulació, la bioètica -que fa referència als problemes morals de la vida humana-, la moral de l'amor i de la sexualitat -amb un capítol molt interessant de la comprensió cristiana de la sexualitat al llarg de la història- i la moral de la relació interpersonal -descobriment de l'altre i problemes morals de convivència-.

L'autor tracta tots els temes de forma esquemàtica i poc exhaustiva; si bé això ajuda a formar en la consciència del lector l'estat de la qüestió, pot donar la impressió que alguns capítols queden pobres de contingut. Es necessària una certa preparació filosòfica i teològica per seguir-lo.

" Dios es Sencillo "

Autor.- ESTEBAN SALA

Balaguer - 1985

Soy un buen amigo de Esteban Sala, siempre que puedo los fines de semana voy a visitarle y a llevarle recuerdos de mi amigo, A. Vera, la última vez que he estado con él estuvimos hablando de un libro que él ha escrito, y como he visto que era una cosa interesante y buena he pensado, consultando con el autor y mi amigo Antonio, escribiros este artículo. El comentario del libro lo hace A. Vera porque lo conoce mejor que yo; yo sólo pongo ésta introducción, su pongo que os gustarà.

Antonio Batista

El mundo de las almas es maravillosó y sorprendente. Dios es realmente el que obra en cada uno de nosotros; basta con abrirnos al influjo de su Espíritu, y dejar que sea Él el que actúe sin marginar nuestra colaboración; aunque lo más importante no es lo que nosotros hacemos sino lo que Él hace. Sus páginas, con palabras y meditaciones sencillas, te ponen ante Dios con un espíritu de buscar en el silencio la paz contigo mismo; porque el problema no es sólo el de tener paz, sino el de aceptar el reto de quedarte a solas y pensar.

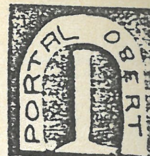
Esteban Sala Martorell, es un sacerdote franciscano, que nació en 1954 en Barcelona. A los 17 años ingresó en el seminario de la Orden, y tras cursar los estudios eclesiásticos, fue ordenado sacerdote en Balaguer en el ano 1980. Actualmente sigue residiendo en esa ciudad.

En cuanto al libro: su ensenanza está sacada de una espiritualidad muy personal, de una búsqueda constante de Dios en medio de la incomprensión y las contradicciones; ha aprendido a amar a Dios y a dejarse amar por Él.

Antonio Vera

—Reflexió Teològica—

- DE LA MENTIDA I DE LA SALVACIÓ.

Sovint m'he demanat el per què de la mentida, el per què d'aquesta tendència humana a enganyar, a enganyar-se un mateix. I he pogut constatar que hi ha moltes menes de mentides, però la pitjor de totes és creure que hom no menteix; com hi ha moltes menes de pecats i el pitjor de tots és no creure en el pecat, no poder veure el propi pecat. I és que pecat i mentida com molt bé ens fa veure St Joan, es troben units inseparablement: " Si diem que no tenim pecat ens enganyem a nosaltres mateixos i la veritat no està en nosaltres" (1ª Jo 1,8).

El llibre del Gènesi ens presenta ambdues realitats com brollant de la de la mateixa font i ens mostra el diable com el primer gran mentider, la deu de tota mentida. Quina és la primera mentida que recull la Bíblia, la mentida "original"? 1. " Així Déu ha dit que no mengeu de cap dels arbres del jardí?"(Gn3,1); indubtablement el que Déu diu no és que no es mengi de cap arbre, sino de tots els arbres llevat d'un, però amb les seves paraules l'Astut ja ha dibuixat en el subconscient la imatge d'un Déu dur, que no estima, d'un Déu que exigeix més del que dóna. La mentida, a més, té una segona part: 2. "I ca¡No morireu pas. Déu sap prou bé que el dia que en mengeu se us obriran els ulls i sereu com els àngels que coneixen el bé i el mal"(Gn 3,3-4). O sigui: Déu és en realitat un gran egoista; la plenitud i la felicitat la vol per Ell tot sol i no vol que l'home es realitzi i per això el limita, el crea sense el seu consentiment i li posa un seguit de lleis (o "situacions") a fi de coartar la seva llibertat.

Proclamada la mentida ve la incitació a l'acceptació de la seva catequesi, ve la temptació: la de menjar el fruit, la de negar la pròpia limitació, la de negar la gràcia i la de cercar la pròpia autorrealització en tots els camps: en voler "ser", en voler "posseir", en voler "construir" (Gn 11), en voler "aparentar", si més no; la pitjor de totes: en voler "salvar"-se un mateix i els altres, no"a l'estil de Déu"(comptant sempre i respectant fins a la fi la llibertat de l'home, malgrat sigui contrària al seu pla salvífic)sino per la força o les "forces", no amb la justícia de la Creu, sino amb una justícia retribucionista o distribucionista.

Acceptada la mentida del diable i no podent reconèixer el seu propi fracàs-pecat, l'home es veu abocat ell mateix cap a la mentida: 1. a fi de no veure la seva"nuesa", la seva feblesa ontològica ha de cobrir-la amb "vestits" (Gn 3,7), 2. a fi de no carregar amb les conseqüències del seu ésser-obrar, ha d'excusar-se; la mentida és essencialment defensiva i conseqüentment "assessina" (Jo 8,44): " Ha estat la dona" (Gn 3,12), és a dir:" que ella mori si cal, però visqui jo". I si analitzem les mentides

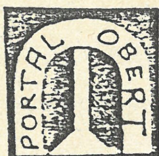
dels homes, les nostres pròpies mentides, podem veure en elles o bé un desig de mostrar un "ser" digne d'estimació o bé són defensives: la culp sempre la té el gat.

I d'aquest ésser mentider de l'home en sorgeix el "món" ple de vanita i d'aparences que tan preciosament descriu el llibre de l'Eclesiastès(Ec 1-2,4-6), que tan fortament ataca l'evangelista Joan(" No estimeu el mór 1ªJo 2,11-16, perquè..."el món sencer està sota el poder del Maligne" 1ª 5,20) i en el que ens trobem inmersos.

Pot l'home deixar la mentida?. "Coneixereu la Veritat i la Veritat us farà lliures"(Jo 8,32); "I què és la Veritat?" (Jo 18,38). "Jo sóc el ca la Veritat i la vida"(Jo 14,6). Oposat ara al Mentider se'ns presenta el Veritable,que,en un altre Arbre (prohibit pel mateix home), el de la Cre tot proclamant la veritat dóna naixement a una nova humanitat(Jo 19,25-3 Quina és la Veritat de la proclama?. 1. Que Déu no és un monstre gelós, sinó un Pare (Lc 23,46) que estima l'home feble-pecador-pervers, fins al punt d'entregar el seu propi Fill, l'Innocent, a la mort, per amor als botxins(Rom 5,6-8) 2. que aquest Déu vol la realització i la felicitat d tot home i que això es troba en aquest home concret(Jo 19,5) que accepta la seva limitació, que accepta la història que el Pare ha disposat per a ell (Jo 12,27-28) perquè confia que d'ella fruitarà la Vida Eterna pels homes (Jo 12,24-25).

Aquell qui accepta en el seu cor aquesta catequesi del Crist Crucific pot arribar a assolir el consell del gran filòsof:" Coneix-te tu mateix" és a dir, pot començar a veure la seva realitat nua, la seva radical pobresa i pot "despullar-se" cada dia davant Déu, davant ell mateix, i dava els altres (sense mentideres humilitats); pot mirar-se en el"mirall" sens trencar-lo amb odi (com fa el "Calígula" de Camus). La il.luminació interior que fa veure la pròpia mentida (Ps 51,8) és ja Salvació, és ja Do gratuït, és Amor de Déu. Així la Paraula de Déu, la Veritat de Déu, el C segueix avui, dia rera dia, venint a fer " una justa tria: perquè el qui no hi veu hi vegi i els que hi veuen es tornin cecs" (Jo 9,31).

J.P.M.

—món—d'avui—

MILITARISME I ECONOMIA

Ja fa més de vint anys que Paul Baran i Paul Sweezy,dos economistes nord-americans,denunciaren una de les manifestacions més escandaloses del sistema econòmic capitalista: observaren com,des de la IIª Guerra Mundial,la realització periòdica de l'excedent (=diferència entre allò que produeix una societat i els costos d'aquesta producció),imprescindible per a la reproducció del sistema,s'encaminava vers l'aplicació dels beneficis i plusvàlues en el desenvolupament d'un sector industrial armamentista,en una despesa militar que agafava proporcions cada cop més elevades.Des d'una perspectiva marxista,certament ambdos autors no valoraren suficientment la capacitat del sistema econòmic per anar retrobant nous camins de realització;però sí subratllaren amb encert l'irracional malversació d'una economia -la dels EEUU- que cercava una urgent absorció de treball(amb la reducció d'atur conseqüent) i el desenvolupament de sectors dependents de les Forces Armades,tant en el camp industrial i de serveis com d'investigació,gràcies a l'efecte multiplicador.L'expansió de les exportacions d'armament va permetre el creixement de grans companyies multinacionals,amb fort poder polític i una clara influència en les decisions de govern.Pels dirigents d'aquestes grans empreses privades,sempre dins la més pura ortodòxia de l'economia de mercat,el client Estat-exèrcit actúava com un autèntic dipòsit de reserves,les demandes del qual,en els moments de recessió econòmica,han permés mantenir el ritme de la producció general.

Hi han hagut,però,dues limitacions a aquesta expansió de les despeses militars: una limitació econòmica (la nova tecnologia de la guerra redueix el poder de les despeses en armament com estímul de l'economia) i una limitació militar,de greus conseqüències:no es pot utilitzar la mercaderia creada més enllà de certs límits,a risc de posar en perill,en una conflagració mundial de caràcter nuclear,la pròpia supervivència física de l'Estat productor.Aquesta contradicció s'ha resolt sovint a través de l'intervenció imperialista en diversos conflictes bélics del món,de petita i controlada localització(Corea,Vietnam,Orient Mitjà,...).

La situació als països del Tercer Món,no ha evolucionat sovint,però,per camins gaire llunyans,malgrat la pobressa i subdesenvolupament que pateixen.Com ha estudiat E.Benoit(1973),des d'una posició ideològica conservadora,molt distant de la dels autors anteriors,la càrrega mitja de defensa(proporció de la despesa militar sobre el PIB) del període 1950-1965 apareix correlacionada positivament amb la taxe de creixement de 44 països en vies de desenvolupament al llarg d'aquests anys.La significació del seu treball resideix en assenyalar que si bé l'evidència estadística

apuntava vers un efecte net favorable de la despesa militar,encara que això pogués semblar controvertit.allò cert és que no permetia apreciar un efecte desfavorable.

En el cas espanyol la indústria de guerra posada al servei de l´exportació ha experimentat els darrers anys un extraordinari creixement.Aquest seria el quadre de les exportacions d´armament(en milions de dòlars) des del 1973:8 en el 73;30 en el 75;160 en el 77;550 en el 81 i 1.000 en el 82.Malgrat declarar-se pacifista,el govern espanyol exporta armament,majoritàriament cap al Tercer Món.Durant aquests an han passat coses curioses:en temps de UCD l´ajuda i cooperació amb Egipte es concr tà en l´exportació d´uns quants tancs;més tard,Espanya ha arribat a vendre armamen a un país com Sudàfrica,sobre el qual pesava des de 1976 l´embarg de venda d´armes acordat per les Nacions Unides.Però veiem amb dades el balanç oficial que en 1981 oferiren les indústries de Defensa del INI:

1)Empresa Nacional Sta. Bárbara de Industrias Militares.Plantell de 3.905 per nes.Producció de "carros".artilleria,armes automàtiques,pólvora i explosius,trets complets i coets per valor de 15.545 milions de pts.6.955 milions per a l´exportac

2)Empresa Nacional Bazán de Construcciones Navales Militares.Plantell de 13.6 persones Producció de 54.594 milions de pts. en construcció naval,armament i munic Exportacions per valor de 13.835 milions de pts.

3)Construcciones Aeronáuticas.Plantell de 8976 persones.Producció per valor d 24.663 milions de pts Exportació -avions de transport lleuger- de 15.646 milions.

4)Compañía de Estudios Técnicos de Materiales Especiales.Plantell de 460 treb lladors.Producció de 378 milions en projectes d´armes.10 milions per l´exportació.

5)Nacional de Autocamiones.Plantell de 10.469 persones.Producció de 7.810 mil Exportació -camions militars,vehicles blindats- de 2.710 milions.

Apart d´altres indústries de l´INI,s´han d´afegir després les indústries priva des d´armament,amb un plantell aproximat de 15.000 persones,i amb una producció militar de aprop de 60.000 milions.la mitat per a l´exportació.Com que algunes de les empreses de l´INI diversifiquen els seus treballs,assenyalem que el % de la producc militar sobre el total de la producció de les diverses empreses era del 49´1 a Bazá 100% a Sta.Bárbara;53´5 a Construcciones Aeronáuticas;100% a la Cía de Estudios Téc nicos;i 15 a Nacional de Autocamiones(una empresa que augmenta la fabricació de bli dats lleugers).

Aquest procés parla per ell mateix.Encara no hi han dades fixes per al 1984, però l´espectacular creixement de lesexportacions en general que es preveu per a l´ passat és molt probable que vagi estretament lligat al creixement de les exportacio d´armament.

El curiós d´aquest procés no és tant que sigui un govern socialista l´autor ac

tual d'aquesta política, sinó la plena assumpció de la mateixa pels nostres dirigents. Les crítiques als governs neocapitalistes que feien Baran i Sweezy fa uns anys i que foren durament rebutjades per les autoritats competents titllant-les de subversives, són avui incorporades a la pràctica habitual del nostre govern: davant l'actual crisi s'intensifiquen les inversions d'excedent en indústries de guerra per absorbir treball, alhora que creixen espectacularment les exportacions d'armes, sobretot a països del Tercer Món, per tal de millorar la balança de pagaments, de tal forma que la nostra economia tendeix a fer-se més dependent d'aquest sector industrial. I això és avui defensat explícitament tant per la "intelligentsia" del Ministeri d'Economia i Comerç (v. rev. "Información Comercial Española", nº 592, d'on hem tret bona part d'aquestes dades) com per empresaris privats (J. Pujades a "El Ciervo", nº 405) qu'esperan l'entrada a l'OTAN per tal d'integrar-nos en el Mercat Comú.

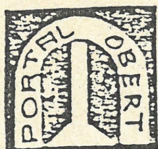
D'ací es deriven com a mínim tres problemes. En primer lloc, s'estan amagant al públic les limitacions d'aquest procés. Una humanitat que vulgui sobreviure no es podrà permetre la fusió del poder polític i econòmic, ja sigui el poder de direccions empresarials que protegeixen partits, tutelen governs, corrompten parlaments i administracions, ja sigui el poder dels funcionaris dels partits que disposen al mateix temps del poder econòmic. Tampoc val avui el consegut argument que la indústria d'armament sempre crea llocs de treball: quan s'ha passat una determinada frontera exigint de l'economia més del que pot donar destinant un % elevat del pressupost nacional a l'armament, llavors en comptes de crear llocs de treball més aviat els destrueix. És un fet que avui la ingent i poderosa indústria armamentista dels EEUU ha generat molts parats que ha calgut absorbir per altres camins. El Japó, pel contrari, sense indústries que treballin per la mort, desconeix pràcticament l'atur.

En segon lloc, és un escàndol d'irracionalitat aquest criteri d'assignació de recursos: quina justificació humana i social té "cremar" milions de dólars en armament nuclear i convencional quan milions de persones sofreixen i moren per inanició, amb absència de les mínimes condicions per sobreviure dignament? El preu d'un fusell automàtic equival al cost d'un lloc escolar en alguns països del Tercer Món. El criteri de molts dirigents polítics, sense cap respecte per les regles del joc democràtic, es fonamenta en saber quants fusells es necesitan per estalviar-se, pel sistema de mantenir "la llei i l'ordre" que consideran inamovibles, el total de llocs de treball i escolars que el país necessita. En aquestes nacions, en les quals l'exèrcit està format per membres d'una etnia o tribu determinada, i en les que les missions de defensa es centran sobretot en el "front interior", és a dir, contra els membres de la resta d'etnies, la proporció sovint és la d'un home armat (policía o soldat) per cada 700 habitants. Pensar en la repressió interior és més sencill que pensar en l'evolució

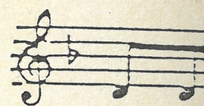
progressiva de la societat.Però en qualsevol cas,i com ja sugeríem,malgrat hi hagu
una justificació econòmica(i ja hem mostrat que a la llarga perd validesa aquest a
rgument).sempre román inamovible la manca de justificació humana mentre un sol cap-
taire mori de fred a Barcelona.

En tercer lloc cal tenir molt clar qué suposaria renunciar al desenvolupament
d'una indústria de guerra al nostre país i en quines condicions tindria lloc la po
sible alternativa neutralista.L'actual ministre de Defensa espanyol,un economista
cret i eficaç,ha iniciat des del principi de les seves funcions un clar camí d'int
gració del nostre país dins del marc de l'OTAN mitjançant l'incorporació de nova t
nologia militar.la modernització de les Forces Armades,i l'equiparació de la nostr
indústria de guerra al nivell d'un Estat occidental de gran importància estratègic
El rebuig actual del militarisme al nostre país,el rebuig d'aquest desenvolupament
armamentista.implicaria evidentment la sortida de l'OTAN així com l'impossibilitat
quasi assegurada de la nostra integració a la CEE;implicaria també renunciar als n
tres acords actuals amb els EEUU de caire bilateral(bases i instalacions);i suposa
en definitiva.una situació de progressiu aïllament econòmic en els nostres interca
vis amb les nacions occidentals.amb tots els inconvenients immediats que s'en deri
Malgrat tot,penso que aquest camí de pacifisme neutral té ple sentit,però cal sabe
que implicaria,a curt/mig plaç o terme,renunciar a uns determinats nivells de vida
una millora de les condicions socials d'amplis sectors de la població.Estaríem dis
sats a aquestes renúncies? Un pacifisme realista serà aquell que faci una profunda
crítica de l'irracional creixement econòmic a través de les indústries de guerra,ma
grat les ventatges aparents que s'en deriven;però també haurà de mostrar els incon
nients i els desequilibris que s'en desprenen,a qué diem no quan rebutgem els acor
militars i per on cal posar l'esforç.Calen accions simbòliques:declarar-se la pau e
tre comunitats de l'Est i de l'Oest;un municipi que es declara a si mateix com zona
desnuclearitzada;obrers deliberant qué podrian fabricar en lloc d'armament;són sig
de pau.espurnes d'esperança en un món agitat per tensions de totes classes i amena
d'autodestrucció.Els signes de pau poden ser múltiples:una escola rural a Haití,un
bosc d'eucaliptus a l'Alt Volta.un dispensari en una barraca de fusta a la selva pl
josa de Sumatra.un parell de pous a Eritrea,una bomba d'aigua accionada per energia
solar a Perú.o un centre social als slums de Nairobi,tot això no canvia en un prime
moment absolutament res la situació dels pobles pobres.Però indica la direcció de l
ció política que podria ajudar.En un món amb tanta misèria i sofriment és un crimen
intentar satisfer la impossible i cara utopía mortal de la seguretat total(Eppler)
que en el terreny polític-militar persegueixen avui algunes nacions,a la recerca de
delirant somni de l'invulnerabilitat absoluta.

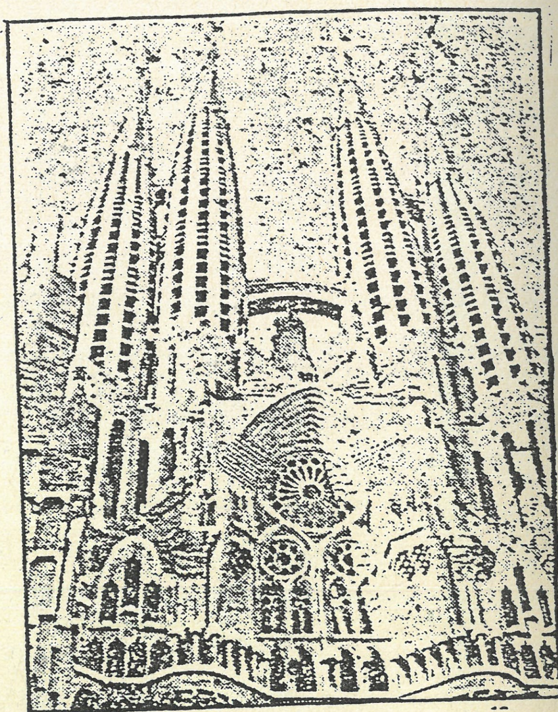
Llorenç

CLAU DE SOL

EL CARILLÓ (I), per Sergi Gordo.

La Sagrada Família ja estrena carilló electrònic. Aquest és el més gran d'Europa i el primer d'aquestes característiques que s'instal·la a Espanya i concretament a Catalunya, la nostra terra. Amb motiu d'això vaig pensar que seria agradable parlar-ne amb Maria Dolors Coll i Vendrell, carillonista del Palau de la Generalitat, per a descubrir una mica més què és això del carilló. Aquí teniu el fruit de la nostra conversa.

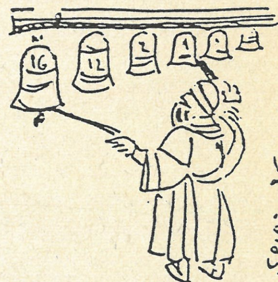
- Per començar voldríem saber què és això del carilló.
- És un instrument musical a base de campanes, en el que s'hi pot interpretar tota mena de música, amb una tècnica especial.

- Com van ser els seus primers contactes amb el carilló? Expliqui'ns la seva experiència.
- Una amiga meva, l'Eulàlia Julià, tocava l'antic carilló elèctric situat al campanar gòtic del "Pati dels tarongers" i em va demanar si la volia substituir, doncs se n'anava a residir fora de Barcelona. Acabats els meus estudis de piano, solfeig i tècnica musical, de molt bon grat m'hi vaig oferir. Era un diminut teclat de piano d'una octava d'extensió i que amb les alteracions formava un conjunt de 13 campanes que encara avui es poden veure al cim del campanar. A les 12 del migdia sonava a l'automàtic, doncs hi havia 4 melodies automàtiques, els "Goyts de Nostra Dona de Montserrat" del Llibre Vermell de Montserrat, del segle XV, ballrodó destinat a les danses dels pelegrins, d'antiga tradició. Després, jo tocava cada dia a aquesta hora de l'angelus una altra cançó mariana i dues o tres cançons populars més, preferentment catalanes. Un dia vaig llegir en una revista un escrit de la Mary G. Santa Eulàlia que dèia que a Espanya no hi havia cap carilló i que l'escola més famosa per a formar bons carillonistes era la de Malines, Bèlgica. Jo vaig pensar, doncs això que jo toco, què és?

I vaig escriure una carta a l'Escola de Malines en que, després de presentar-me, preguntava quins estudis s'hi feien, quins cursos hi havia, etc. Em van respondre immediatament dient que estarien molt contents de tenir una alumna espanyola i que m'esperaven. (Cosa insòlita en les escoles i conservatoris d'aquí). Vaig aprofitar el me de vacances i me n'hi vaig anar. Allí vaig conèixer el carilló autè tic que és el que tenim ara al Palau de la Generalitat. Tothom parlava flemenc (!). Sort que el director de l'Escola, Piet van den Br parlava francès, i me'n vaig sortir com vaig poder. Això va ser el començament dels meus estudis de carilló, sense tenir aquí cap cari per a poder practicar.

– Com està la situació actual del carilló a Europa, Espanya i, concretament a Catalunya? Com veu el seu futur?

– A Europa, Bèlgica, Holanda, França, etc. són països de gran tradi carillonera. Hi ha ciutats com Amsterdam que s'anomena la ciutat de carillons, per la gran quantitat que n'hi ha, alguns d'ells importa i d'altres no tant: a la Torre del Sud, a la Torre de l'Est, a la T rre de l'Oest (famosa perquè és al barri on vivia l'Anna Frank), a l'Església Nova, a l'Església Vella (a un barri pintoresc), als jar dins, etc... A Espanya n'hi ha algun d'instal·lat: a El Escorial, a Còrdova, i en alguns llocs, campanes que sonen automàticament, però tocat a mà no crec que en funcioni cap. Ni a l'Escola de Malines ni a la d'Amersfoort (Holanda) no hi ha anat cap més alumne espanyol n català a estudiar. Referent a l'últim punt de la pregunta, tractant d'un instrument poc conegut al nostre país, és del tot imprescindib tenir un constant contacte amb aquests centres carilloners d'Europa prendre part a cursets intensius, visitar carillons, tenir contacte amb professors i alumnes i, per altra banda, que es donin concerts aquí, d'una manera regular a càrrec de concertistes estrangers per tal que totes les persones interessades puguin veure les possibilitats del carilló.

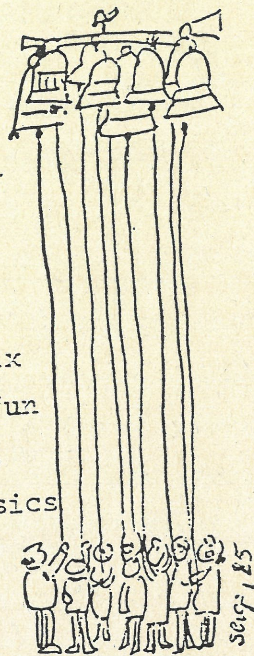
– Parli'ns del carilló de la Generalitat.

– Pel Nadal del 1976, després de moltes gestions i estudis, el president de la Diputació Provincial Joan Antoni Samaranch, va creure

que donaria molt de relleu al Palau montar un nou carilló que substituís l'antic que era molt deficient: elèctric, de poca extensió i algunes campanes desafinades, Així es va fer. El carilló actual fabricat per la casa Petit&Fritsen d'Aarle-Rixtel (Holanda) té 49 campanes i pesa més de 4.000 quilos. La campana més gran, bordó, anomenada "Catalunya", pesa 900 quilos i la nota musical que li correspon és el fa. Les quatre següents s'anomenen "Barcelona", "Tarragona", "Lleida" i "Girona", de 600, 455, 380 i 320 quilos, respectivament, hi corresponen a les notes sol, la, la sostingut i si. La més petita pesa 9 quilos. El carilló del Palau consta d'una part automàtica que sona a les hores, des de les 10 del matí a les 6 de la tarda, una melodia diferent cada vegada que dura uns 2 ó 3 minuts, i d'una part manual que, a les 6 de la tarda, la titular i els alumnes toquen interpretant diverses composicions, donant preferència a la música popular catalana. Per Nadal, Sant Jordi i d'altres festivitats es fan audicions extraordinàries d'una hora de durada. Esporàdicament ara, hi ha algun concert a càrrec de concertistes estrangers.

- Com veu vosté la instal·lació del carilló electrònic de la Sagrada Família?

- Em sembla molt bé que les torres siguin sonores, doncs Gaudí les havia projectat perquè s'hi instal·lés un gran orgue de campanes. L'electrònica ve a substituir l'altra tècnica.

- I, per últim, què li diria vosté a un jove músic que es volgués engrescar en aquesta aventura musical?

- Que treballi i estudiï sens defallir, puix dominar un instrument musical no és cosa d'un dia. Que el carilló té grans possibilitats, s'hi poden interpretar obres dels grans músics adaptades, i a més obres escrites exprés per al carilló pels "carilloneurs". El carilló és un vehicle d'expressió d'un poble i una nota simpàtica i d'alegria a les festes de la ciutat, i les diferents veus que llança a l'aire són una meravella quan en un barri tranquil, tot passejant, es pot gaudir del so de les campanes.

ULL! ... diguem-ho bé

En castellà es fa servir el futur i el condicional per expressar dubte o probabilitat (¿Quien llamará ahora?, ¿Cuántos serían?).

En català el futur el traduïm per deu + infinitiu i el condicional per de\ infinitiu quan expressen dubte o probabilitat.

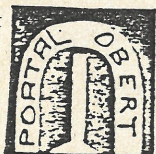
Així no hem de dir: "Quants serien?" sinó "Quants devien ser?"

"Qui trucarà ara?" sinó "Qui deu trucar ara?"

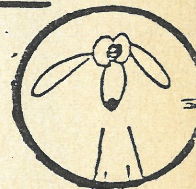
"Què serà?" sinó "Què deu ser?"

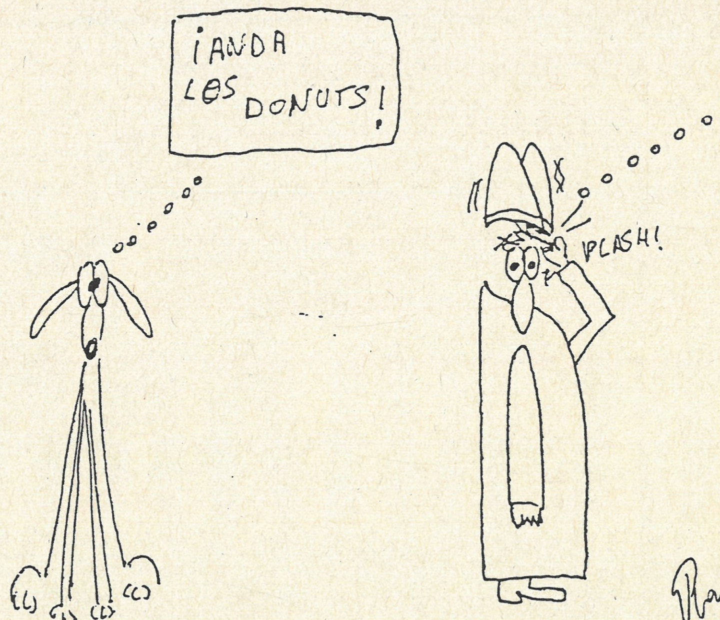
Podeu consultar també: PARLEU BE EL CATALA. II.NORMES PRACTIQUES Manuel Casanoves. Nº 64 i 65. Col.lecció Pompeu Fabra nº 3. Editorial Claret

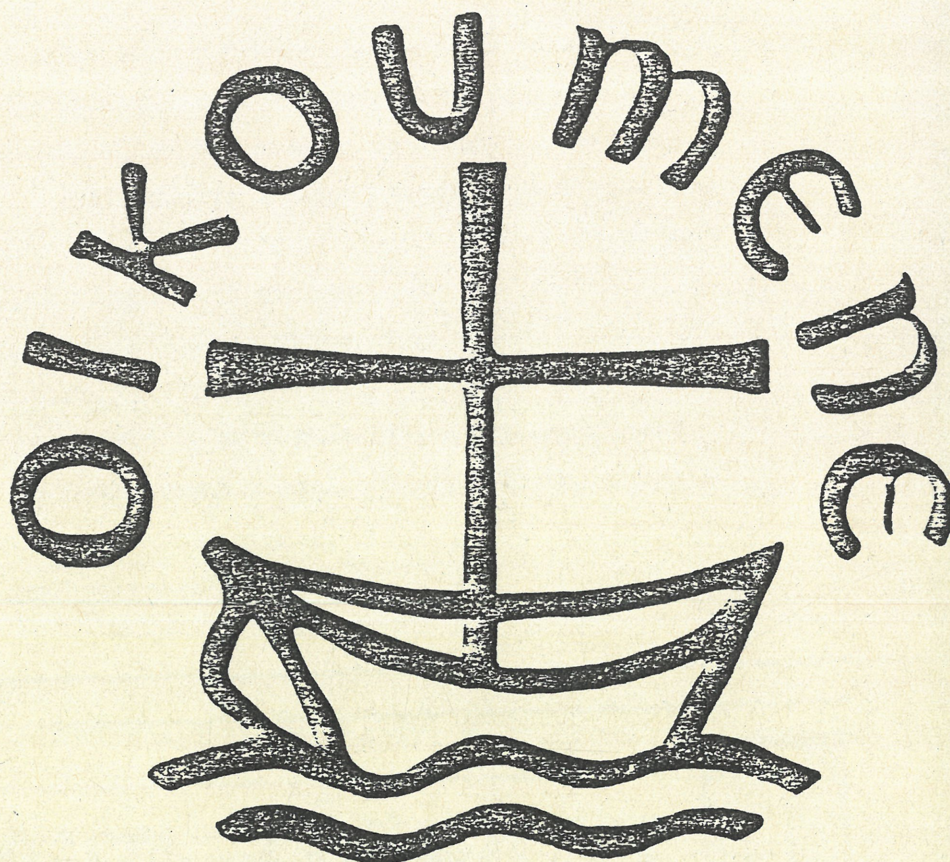
Josep Mª Turull

CAMET·DE·MIMET

No és pas massa tard per a penedir-nos de la manca de caritat que hem tingut en el passat els uns pels altres i molt hi ha a perdonar i oblidar

Pau VI